

V L A A M S   P A R L E M E N T

stuk   **191** (2009-2010) – Nr. 4
ingediend op   8 februari 2010 (2009-2010)

Beleidsnota

Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

2009-2014

Met redenen omklede motie

van mevrouw Marijke Dillen,
de heren Erik Tack en Felix Strackx
en mevrouw Gerda Van Steenberge

Stukken in het dossier:

- 191** (2009-2010) – Nr. 1: Beleidsnota
- Nr. 2 en 3: Met redenen omklede moties

verzendcode: REG

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de bespreking van de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2009-2014;
- gehoord het antwoord van Vlaams minister Jo Vandeuren;
- gelet op het bijzonder belang van de beleidsdomeinen Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor de hele Vlaamse bevolking;
- vraagt de Vlaamse Regering:
  - 1° onmiddellijk overleg te starten met de Federale Regering met het oog op een snelle en volledige overheveling van alle bevoegdheden inzake gezin, welzijn en gezondheid evenals van de volledige sociale zekerheid naar Vlaanderen, om zo een eigen, volwaardig, autonoom en integraal beleid te kunnen voeren dat aangepast is aan de wensen en behoeften van de Vlamingen;
  - 2° binnen de bevoegdheid Welzijn, Volksgezondheid en Gezin een duidelijk overzicht te geven van alle initiatieven die binnen de geformuleerde beleidsdoelstellingen prioriteit krijgen, gekoppeld aan een duidelijke planning en timing;
  - 3° onmiddellijk werk te maken van een vereenvoudiging van de regelgeving en van een administratieve vereenvoudiging met één centraal dossier en een verlenging van de duurtijd der medische attesten;
  - 4° te investeren in het personeel binnen de hele welzijnssector, waarvan de bevolking in de toekomst meer dan ooit afhankelijk zal zijn, en te ijveren voor een verbetering van hun arbeidsstatuut en van de bezoldiging. Dat personeel moet vaak werken in niet altijd gemakkelijke omstandigheden, tijdens moeilijke uren, zoals 's nachts en in het weekend, en moet altijd ter beschikking staan van de zorgvragenden;
  - 5° het vrijwilligerswerk te versterken en aan vrijwilligers een duidelijk statuut te geven ongeacht de sector waarin hij/zij actief is;
  - 6° wat het gezinsbeleid betreft:
    - a) een beleid uit te stippelen dat kwaliteitsvol en kindvriendelijk is, volwaardig en volledig rekening houdt met het gezin en dat het gezin zijn onvervangbare plaats in de samenleving laat en, waar nodig, teruggeeft: alle discriminaties van gezinnen omdat ze gezin zijn, moeten onmiddellijk en volledig worden weggewerkt;
    - b) een gezinseffectenrapport in te voeren waarbij alle beleidsmaatregelen worden onderzocht op hun invloed op de gezinnen;
    - c) een volwaardig en geïntegreerd beleid te voeren waarbij gezinnen die bewust kiezen voor kinderen, financieel noch professioneel gestraft worden, maar moeten kunnen rekenen op een financiële, fiscale en economische ondersteuning en op de ontwikkeling van sociale voorzieningen die gezinnen met kinderen zo ruim mogelijk bijstaan;
    - d) gezinnen te stimuleren in hun kinderwens door de toekenning van een kostendeekkende geboortepremie en de invoering van een bijzondere tegemoetkoming aan gezinnen met kinderen;
    - e) een strategisch plan uit te werken dat een grondig antwoord biedt op het toenemende probleem van de demografie;
    - f) de volledige gelijkwaardigheid tussen man en vrouw en tussen de thuiswerkende en buitenhuiswerkende ouder in het beleid te vertalen in concrete maatregelen die dat ondersteunen;
    - g) aan de ouder die er bewust voor kiest thuis te blijven voor de opvoeding van de kinderen, een volwaardig statuut toe te kennen, gekoppeld aan een financiële tegemoetkoming en aan een pensioenkrediet;
    - h) een harmonieuze combinatie tussen gezin en arbeid op een dynamische wijze te steunen;

- i) ten aanzien van de bedrijfswereld een stimulerend beleid te voeren om ondernemingen te ondersteunen bij het ontwikkelen van een gezinsvriendelijke bedrijfscultuur, met onder andere aandacht voor een gezinsvriendelijke arbeidsreglementering en werkuren, de ontwikkeling van telewerken waar mogelijk, fiscale stimuli aan bedrijven voor de organisatie van diensten voor het gezin enzovoort;
  - j) een degelijke, betaalbare en kwaliteitsvolle kinderopvang te ontwikkelen waarbij het belang van het kind centraal staat, met een maximale verrekening van de gezinsdraagkracht in de ouderbijdrage en met aandacht voor een flexibele opvang en opvang van zieke kinderen, gekoppeld aan de draagkracht van het kind;
  - k) de uitwerking van een volwaardig statuut voor de onthaalouder te bepleiten, in overleg met de Federale Regering;
  - l) in ruime mogelijkheden te voorzien voor loopbaanonderbreking om gezinsredenen en om familiale redenen. De uitbreiding van het systeem van Vlaamse aanmoedigingspremies om loopbaanonderbreking te bevorderen met een verhoging van de premies om het onderbreken van de loopbaan ook voor lagere inkomensgroepen en eenoudergezinnen toegankelijk te maken, verdient aandacht;
  - m) aandacht te hebben voor de ondersteuning van kwetsbare alleenstaanden met kinderen, met een gerichte gezinsbegeleiding en in het bijzonder mogelijkheden om hun de kans te geven op een gezinsvriendelijke manier uit werken te gaan, zonder risico om de kinderen te verliezen;
  - n) aan gezinnen inspraak te geven in het beleid: in alle Vlaamse adviesraden die materies behandelen die traditioneel zeer belangrijk zijn voor gezinnen, moet de grootste gezinsbeweging van Vlaanderen worden vertegenwoordigd. Ook binnen de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) moet in een plaats worden voorzien voor de Gezinsbond als volwaardige gesprekspartner;
  - o) een geïntegreerde aanpak van intrafamiliaal geweld uit te werken met in het bijzonder aandacht voor kindermishandeling;
  - p) de situatie van de pleeggezinnen te versterken;
- 7° wat het ouderenbeleid betreft:
- a) op alle beleidsdomeinen volwaardig rekening te houden met de belangen van ouderen;
  - b) een beleid uit te werken waarbij de maatschappelijke positie van de oudere personen gunstig wordt beïnvloed, waarbij het recht op gewaarborgde zorgzekerheid afdwingbaar wordt en waarbij de sociale integratie van senioren wordt verbeterd en gestimuleerd, met bijzondere aandacht voor de alleenstaande ouderen;
  - c) een evaluatie te maken van de leeftijdsgebonden regelgeving, met de uitwerking van een stappenplan om alle knelpunten in verband met leeftijdsgrenzen in de Vlaamse regelgeving weg te werken en de leeftijdsgrenzen, waar objectief nodig, te vervangen door andere criteria;
  - d) nieuwe impulsen te geven aan de verdere ontwikkeling van de thuiszorg en de effectieve ondersteuning van de mantelzorg, omdat de meeste bejaarden immers het liefste thuis verzorgd worden, met de uitwerking van een fiscaal en sociaal statuut voor de mantelzorgers;
  - e) de nodige financiële middelen vrij te maken om de wachttijden in de thuiszorg en in de residentiële zorg weg te werken, met voldoende aandacht voor de geografische spreiding van de rust- en verzorgingstehuizen (rvt) en voor de Nederlandstalige voorzieningen in Brussel;
  - f) bijzondere aandacht te hebben voor ouderenmishandeling, met verhoogde inspanningen om dat vroegtijdig te detecteren en op een passende en professionele wijze te bestrijden;

- 8° wat het beleid betreft voor mensen met een handicap:
- a) zorgzekerheid te garanderen door het recht op zorg decretaal te verankeren;
  - b) uiterst dringend voldoende financiële middelen vrij te maken om de onaanvaardbare wachtlijsten in de gehandicaptensector onmiddellijk en definitief weg te werken;
  - c) bijgevolg extra te investeren in zowel vraaggestuurde als aanbodgestuurde zorg, waarbij zowel persoonsgebonden budgetten en het persoonlijkeassistentiebudget als het gesubsidieerd aanbod moeten worden ondersteund en de budgetten aanzienlijk moeten worden verhoogd om zo de te lange wachtlijsten weg te werken, waarbij een toereikend aanbod, betaalbaarheid en kwaliteit essentiële basisvereisten zijn;
  - d) maatregelen te nemen om de toegang tot de arbeidsmarkt maximaal te stimuleren;
  - e) de toegankelijkheid te verbeteren van alle openbare gebouwen en eigenaars van privégebouwen die voor het publiek toegankelijk zijn, te stimuleren de toegankelijkheid te bevorderen;
- 9° wat het beleid inzake jeugdhulp betreft:
- a) te ijveren voor de overheveling van het volledige jeugdrecht en onmiddellijk werk te maken van een volledig Vlaams jeugdrecht met daarin geïntegreerd een Vlaams jeugdsanctierecht;
  - b) bij het uitwerken van structurele maatregelen ter bestrijding van armoede bijzondere aandacht te hebben voor alle gezinnen die een beroep moeten doen op de bijzondere jeugdbijstand;
  - c) initiatieven te nemen voor een kwalitatieve en kwantitatieve uitbreiding van de rechtstreeks toegankelijke hulp, waarbij eveneens aandacht moet worden besteed aan opvoedingsondersteuning;
  - d) een gedifferentieerd plaatsingsbeleid uitwerken waarbij zorg op maat centraal staat;
  - e) meer initiatieven te ontwikkelen voor trajectbegeleiding voor jongeren met een complexe problematiek en licht mentaal gehandicapte jongeren vanaf achttien jaar;
  - f) voor de nodige infrastructuur te zorgen voor extra jeugdgevangenissen met voldoende plaatsen voor gevaarlijke en hardnekkig recidiverende jongeren die ernstige criminele feiten hebben gepleegd;
  - g) snel werk te maken van extra infrastructuur om de capaciteit van de gesloten gemeenschapsinstellingen gevoelig te verhogen en daarbij eveneens in plaatsen te voorzien voor niet-begeleide minderjarigen om hen te beschermen tegen mensensmokkelaars en pooiers;
  - h) tegelijkertijd in voldoende integratieprojecten te voorzien die de nodige vak-kennis en gedragsbekwaamheid bijbrengen aan jongeren die in een gesloten instelling verblijven, om hen voor te bereiden en te begeleiden bij hun re-integratie in de maatschappij;
  - i) alternatieve straffen goed te volgen en een zwaardere maatregel op te leggen aan de jongeren die zich niet houden aan de opgelegde maatregelen;
- 10° wat het gezondheidsbeleid betreft:
- a) investeringen in preventieve gezondheidszorg en gezondheidspromotie sterk op te drijven met bijzondere aandacht voor de belangrijkste oorzaken van gezondheidsproblemen, zoals ongezonde leef- en werkgewoonten en een lage scholing, en de Vlaming te overtuigen van zijn verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor zijn gezondheid, met bijzondere aandacht voor de toenemende problematiek van de zwaarlijvigheid;
  - b) inzake drugspreventie te starten vanuit een consequent, rechtlijnig ontra-dingsbeleid, met bijzondere aandacht voor de gezondheids- en verslavings-

- gevaaren van het gebruik van drugs, gekoppeld aan degelijke begeleiding van de druggebruikers en -verslaafden; en dat beleid uit te werken op een geïntegreerde wijze met betrokkenheid van alle actoren;
- c) inzake tabakspreventie de inspanningen op te drijven, met bijzondere aandacht voor rookstopbegeleiding, de middelen te verhogen en er bij de Federale Regering op aan te dringen dat de middelen van het Tabaksfonds integraal naar Vlaanderen worden overgeheveld zodat de Vlaamse Regering een volledig preventiebeleid ter zake kan uitwerken;
  - d) bij preventie eveneens een verhoogde aandacht te besteden aan seksueel overdraagbare aandoeningen (soa) en in het bijzonder aan aids, gezien de verontrustende toename van die aandoeningen;
  - e) in het kader van abortuspreventie zwangerschapsbegeleidingscentra op te richten, waar zwangere meisjes en vrouwen de nodige psychologische, materiële en sociale ondersteuning krijgen;
  - f) maatregelen te nemen om de toenemende gehoorschade, vooral bij jongeren, te beperken en liefst te voorkomen;
  - g) in het kader van preventie de eerstelijnszorg prioritair als eerste partner te betrekken bij het beleid, met erkenning van de essentiële rol van de huisarts;
  - h) te onderzoeken of preventie kan worden uitgebreid tot andere aandoeningen zoals darmkanker, osteoporose en glaucoom;
  - i) alle organisaties die zich bezighouden met preventie en die worden gesubsidieerd, door te lichten en te evalueren op de kosten-batenverhouding, en de verdere subsidiëring afhankelijk te maken van die evaluatie;
  - j) meer aandacht te besteden aan de geestelijke gezondheidszorg, met de erkenning van een afdwingbaar recht op dringende psychosociale hulp en met de systematische en structurele uitbreiding van de capaciteit om de wachtlijsten weg te werken;
  - k) in het kader van de geestelijke gezondheidszorg voldoende initiatieven te nemen ter preventie van zelfmoord en depressie;
- 11° in het kader van de armoedebestrijding:
- a) een structureel beleid inzake armoede uit te werken, met aandacht onder meer voor een Vlaams werkgelegenheidsbeleid om zoveel mogelijk mensen werk te bezorgen, en met een toegankelijk en betaalbaar onderwijs, openbaar vervoer, gezondheidszorg, huisvesting en rechtsbedeling voor iedereen;
  - b) bijzondere aandacht te besteden aan de problematiek van de schuldbemiddeling en structurele maatregelen uit te werken om voor die problematiek oplossingen ten gronde uit te werken;
  - c) aandacht te besteden aan het verhogen van de rechtsbedeling door het beter bekendmaken van onder andere het pro-Deosysteem en de mogelijkheden tot kosteloze rechtsbijstand;
- 12° een beleidsplan 'Algehele strategie ter preventie van thuisloosheid' uit te werken, met bijzondere aandacht voor de samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid van alle betrokken administraties (onder meer Welzijn, Huisvesting, Werkgelegenheid, Onderwijs) om een algehele aanpak en concrete beleidsmaatregelen te realiseren met een structurele oplossing voor alle onderliggende problemen;
- 13° inzake het algemene en lokale welzijnsbeleid:
- a) de versnippering in het Vlaamse welzijnslandschap tegen te gaan en de bestaande organisaties op termijn te integreren in één Vlaamse welzijnsdienst;
  - b) initiatieven te ontwikkelen voor de invoering van een laagdrempelig sociaal loket, dicht bij de mensen (per (deel)gemeente of grote wijk), dat alle sociale rechten verstrekt zoals kinderbijslag, pensioenen, werkloosheidsuitkeringen, ziekte- en invaliditeitsuitkeringen;

- 14° betreffende de zorgverzekering:
- a) duidelijk te communiceren met de bevolking;
  - b) ervoor te zorgen dat de Vlaamse Brusselaars in het kader van de zorgverzekering verzorgd kunnen worden in hun eigen taal;
  - c) een systeem uit te werken waarbij eenieder naar draagkracht bijdraagt aan de zorgverzekering;
  - d) de regelgeving en administratieve rompslomp voor wie een beroep wil doen op de zorgverzekering, tot een minimum te beperken;
- 15° betreffende het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden in het licht van de toenemende vergrijzing meer middelen uit te trekken voor gebouwen in de rusthuissector, in het bijzonder in Brussel.

Marijke DILLEN

Erik TACK

Felix STRACKX

Gerda VAN STEENBERGE